

На основу члана 24. став 3. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", бр. 72/09, 52/11, 55/13, 35/15 - аутентично тумачење, 68/15 и 62/16 - УС),
Министар просвете, науке и технолошког развоја доноси

Правилник о општим стандардима постигнућа за крај основног образовања за страни језик

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 78/2017 од 18.8.2017.
године, а ступио је на снагу 26.8.2017.

Члан 1.

Овим правилником утврђују се Општи стандарди постигнућа за крај основног образовања за страни језик.
Општи стандарди постигнућа из става 1. овог члана одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 2.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".
Број 110-00-162/2017-04
У Београду, 18. јула 2017. године

Министар,
Младен Шарчевић, с.р.

ОПШТИ СТАНДАРДИ ПОСТИГНУЋА ЗА КРАЈ ОСНОВНОГ ОБРАЗОВАЊА ЗА СТРАНИ ЈЕЗИК

Општа предметна компетенција

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве.

Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација.

Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

Специфичне предметне компетенције

1) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговорног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговора).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контингента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквире развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

Први страни језик

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.1.1.1. Разуме фреквентне речи и једноставне изразе у јасно контекстуализованом и спором говору.

ПСТ.1.1.2. Разуме једноставне поруке и питања која се односе на једноставне информације и непосредно окружење.

ПСТ.1.1.3. Разуме кратка, једноставна, разговорно и споро изговорена упутства.

ПСТ.1.1.4. Разуме кратка саопштења и питања која се односе на познате/блиске теме.

ПСТ.1.1.5. Разуме предмет једноставног разговора других лица о познатим/блиским темама (нпр. личне и породичне ствари, непосредно окружење) уколико се говори споро и разговорно.

ПСТ.1.1.6. Разуме појединачне речи и једноставне изразе из текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.1.1.7. Разуме кратке поруке које се односе на једноставне информације и непосредно окружење (нпр. писма, мејлови итд.)

ПСТ.1.1.8. Разуме кратка, појединачна упутства која се тичу његових непосредних потреба, уколико укључују визуелне елементе.

ПСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставним врстама текстова (кратке приче, извештаји, огласи, временске прогнозе и сл.) уз одговарајуће илустративне елементе.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.1.1.10. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи једноставна језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваљивања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника (нпр. ко је, одакле је, чиме се бави итд.)

ПСТ.1.1.11. Уз дуже паузе и уз помоћ саговорника, саопштава основне информације о себи и свом непосредном окружењу, тражи одређени предмет, користећи кратке једноставне исказе.

ПСТ.1.1.12. Уз дуже паузе, описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности користећи најједноставнија језичка средства.

ПСТ.1.1.13. Поставља једноставна питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника.

ПСТ.1.1.14. Поставља и одговара на питања која се односе на изражавање допадања и недопадања, слагања и неслагања користећи једноставна језичка средства.

ПСТ.1.1.15. Формулише молбе и извињења.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.1.1.16. Пише једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама.

ПСТ.1.1.17. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама.

ПСТ.1.1.18. Писаним путем доставља/тражи основне информације о себи/другима.

ПСТ.1.1.19. Пише кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита.

ПСТ.1.1.20. Повезује неколико кратких исказа у кратак, везани текст о блиским темама.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.1.1.21. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне природе (плаката, транспарента, јеловника...)

ПСТ.1.1.22. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.

ПСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).

ПСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.

ПСТ.1.2.3. Познаје и користи ограничен број фреквентних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог репертоара језичких средстава.

ПСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).

ПСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.

ПСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура.

ПСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.

ПСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.2.1.1. Разуме краће низове (2-3) саопштења, упутстава, молби који се односе на његове потребе и интересовања.

ПСТ.2.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника о блиским и познатим темама, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

ПСТ.2.1.3. Разуме основни смисао и главне информације спорних, јасно артикулисаних монолошких излагања и прича о познатим и узрасно адекватним темама, уз одговарајућу визуелну подршку, паузе и понављања.

ПСТ.2.1.4. Разуме основни смисао и главне информације из подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим и узрасно адекватним темама, уколико се говори споро и разговетно.

ПСТ.2.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова из савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.2.1.6. Разуме општи смисао и главне информације у краћим порукама, писмима, мејловима о блиским темама.

ПСТ.2.1.7. Разуме краће низове (2-3) упутстава која се тичу његових непосредних потреба (нпр. оријентација у простору, употреба уређаја и апарата, правила игре и сл.), праћена визуелним елементима.

ПСТ.2.1.8. Разуме општи смисао и главне информације у краћим текстовима, различитих врста и једноставне садржине, са интернета или других писаних медија, о познатим и узрасно адекватним темама.

ПСТ.2.1.9. Разуме општи смисао једноставних књижевних текстова прилагођених узрасту и интересовањима.

ПСТ.2.1.10. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима савремене музике.

ПСТ.2.1.11. Разуме смисао једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.2.1.12. Успева да поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме.

ПСТ.2.1.13. Уз краће паузе и минималну помоћ саговорника, размењује информације, тражи одређени предмет, објашњење, услугу, повезујући неколико краћих исказа у смислену целину

ПСТ.2.1.14. Уз краће паузе, описује себе и своје непосредно окружење, свакодневне активности, искуства из прошлости користећи једноставна језичка средства.

ПСТ.2.1.15. Поставља и одговара на 2-3 повезана питања, о познатим темама, у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз одговарајућу помоћ саговорника и понављање.

ПСТ.2.1.16. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање и једноставним језичким средствима даје кратко објашњење.

ПСТ.2.1.17. Размењује основне информације о плановима и обавезама.

ПСТ.2.1.18. Једноставним језичким средствима пореди људе, ствари и појаве.

ПСТ.2.1.19. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ вербалним и невербалним средствима.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.2.1.20. Писаним путем доставља/тражи или преноси детаљније информације, обавештења или податке о себи и другима.

ПСТ.2.1.21. Пише једноставна лична писма, поруке, мејлове у којима се са пријатељима и познаницима договара о активностима или одговара на питања.

ПСТ.2.1.22. Саставља краће текстове о себи, својој породици и непосредном окружењу.

ПСТ.2.1.23. Описује искуства, активности и догађаје из прошлости користећи једноставније језичке структуре и увежбану лексику.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.2.1.24. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе.

ПСТ.2.1.25. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа.

ПСТ.2.1.26. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.

ПСТ.2.1.27. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације коју су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену).

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина).

ПСТ.2.2.2. Правилно записује фреквентне и увежбане речи, познаје и примењује одређени број основних правописних правила.

ПСТ.2.2.3. Познаје и користи једноставније граматичке елементе и конструкције.

ПСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разанода).

ПСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

ПСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања које је непримерено/неприкладно у контексту циљних култура.

ПСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама.

ПСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински.

ПСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик.

ПСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.

ПСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ПСТ.3.1.1. Разуме дуже низове саопштења, упутстава, молби итд. који се тичу његових потреба и интересовања.

ПСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације у аутентичном разговору два или више (са)говорника, уколико се говори разговечно и умереним темпом.

ПСТ.3.1.3. Разуме основни смисао и главне информације јасно артикулисаних монолошких излагања, прича, презентација и предавања на узрасно адекватне и блиске теме, уз одговарајућу визуелну подршку.

ПСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и може да издвоји главне информације из аутентичних подкаста, радио и телевизијских емисија о познатим, узрасно адекватним темама (нпр. репортажа, научно-популарних, документарних, играних, анимираних филмова, спотова) које слуша/гледа у смисленим целинама.

ПСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и већину фразе и израза сложенијих разговечних текстова савремене музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ПСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и може да издвоји већину релевантних информација у порукама, писмима и мејловима о блиским темама.

ПСТ.3.1.7. Разуме упутства која се односе на сналажење на јавним местима (нпр. руковање апаратима и уређајима, упозорења, безбедносне информације и сл.)

ПСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и главне информације различитих врста текстова са интернета или других писаних медија који су у складу са узрастом и интересовањима ученика.

ПСТ.3.1.9. Разуме главне идеје, поруке и специфичне информације адаптираних верзија белетристике за младе.

ПСТ.3.1.10. На основу смисла читавог текста и садржаја појединачних делова открива значења непознатих речи и конструкција.

ПСТ.3.1.11. Разуме експлицитно изражена осећања, жеље и расположења.

ПСТ.3.1.12. Разуме општи смисао и већину фразе и израза у текстовима из савремене музике.

ПСТ.3.1.13. Разуме смисао једноставних рекламних порука.

ПСТ.3.1.14. Проналази потребне информације у речницима, енциклопедијама, брошурама и на интернет страницима.

ПСТ.3.1.15. Разуме и може да издвоји потребне информације из табела, графикона, информатора и сл.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.3.1.16. Течно и с лакоћом описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, искуства/догађаје из прошлости и планове за будућност.

ПСТ.3.1.17. Учествује у неформалном и формалном разговору (нпр. са наставницима, службеним лицима и сл.), поставља и одговара на неколико питања у низу на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање.

ПСТ.3.1.18. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто нешто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљења.

ПСТ.3.1.19. Објашњава оно што не разуме, уме да тражи помоћ и да изрази мишљење/потребу расположивим језичким средствима.

ПСТ.3.1.20. На једноставан начин излаже на задату тему и одговара на питања која се односе на њу.

ПСТ.3.1.21. Описује и тумачи податке из табела, графикона, информатора и сл.

ПСТ.3.1.22. Резимира текст који слуша или чита ослањајући се у мањој мери на језичка средства која се у њему појављују.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ПСТ.3.1.23. Пише обична и електронска писма у којима са пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме.

ПСТ.3.1.24. Пише краће текстове од неколико логички повезаних реченица о узрасно релевантним темама (о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота).

ПСТ.3.1.25. Прецизно описује искуства, активности и догађаје из садашњости и прошлости у виду дескриптивних и наративних текстова користећи познате сложене језичке структуре и адекватну лексику.

ПСТ.3.1.26. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме.

ПСТ.3.1.27. Резимира/парафразира одслушан или прочитан текст, ослањајући се минимално на језичка средства која се у њему појављују.

ПСТ.3.1.28. Описује и тумачи податке из табела, графикона, информатора и сл.

МЕДИЈАЦИЈА

ПСТ.3.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима.

ПСТ.3.1.30. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и интересовањима.

ПСТ.3.1.31. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама.

ПСТ.3.1.32. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акцентаско-интонацијских правила или уз мање неправилности које не угрожавају разумевање поруке коју жели да саопшти.

ПСТ.3.2.2. Записује речи и изразе уз минималне ортографске неправилности које не ремете разумевање датог записа; познаје и примењује фреквентна правописна правила.

ПСТ.3.2.3. Познаје и користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

ПСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ПСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.

ПСТ.3.3.2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања).

ПСТ.3.3.3. Разуме и избегава основне облике непримереног/ неприкладног понашања у контексту циљних култура.

ПСТ.3.3.4. Препознаје да постоји пристрасност у тумачењу културних појава и негује критичко мишљење у њиховом посматрању и разумевању.

ПСТ.3.3.5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик.

ПСТ.3.3.6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас.

ПСТ.3.3.7. Познаје најтипичније представнике појединих екосистема света где се користи страни језик и доводи их у везу са одликама екосистема.

ПСТ.3.3.8. Препознаје повезаност најважнијих појава из историје циљних култура и опште историје.

ПСТ.3.3.9. Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.

Други страни језик

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на основном нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ДСТ.1.1.1. Разуме најједноставније речи, имена, бројеве (нпр. цене, датуме, изразе за количину и меру) и успева да их запише, уколико му се саопштавају или диктирају полако и разговорно и уколико су јасно контекстуализовани.

ДСТ.1.1.2. Разуме значење најфреквентнијих речи, фраза и других основних лексичких елемената у оквиру једноставних, кратких, јасно контекстуализованих усмених исказа.

ДСТ.1.1.3. Разуме и прати једноставна упутства и обавештења која се односе на познате ситуације, а исказана су спорим темпом и разговорно.

ДСТ.1.1.4. Разуме споро и разговорно артикулисана јасно контекстуализована питања која се односе на непосредне личне потребе и интересовања, породицу, блиско окружење.

ДСТ.1.1.5. Разуме основни смисао најједноставније конверзације, тј. предмет разговора који прати, уколико саговорници говоре довољно разговорно и споро.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ДСТ.1.1.6. Препознаје лична и друга имена, као и најубичајеније интернационализме, разуме фреквентне речи и изразе.

ДСТ.1.1.7. Разуме кратке и једноставне поруке у белешкама, електронским порукама (мејл, СМС).

ДСТ.1.1.8. Разуме најједноставнија упутства, уколико укључују и визуелне елементе.

ДСТ.1.1.9. Разуме општи смисао и главне информације у најједноставнијим врстама текстова (натписи, огласи, вести, кратки извештаји, сервисне информације, временске прогнозе, брошуре, проспекти, рекламе, стрипови), уколико су праћени илустративним елементима и препознатљивим начином графичког обликовања.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ДСТ.1.1.10. Чита наглас (изражајно) кратке и једноставне текстове (показујући да прати њихов општи смисао).

ДСТ.1.1.11. Успоставља и одржава друштвени контакт користећи најједноставнија језичка средства приликом поздрављања, представљања, добродошлице, окончања комуникације, захваливања, извињавања, давања података о себи, распитивања о основним подацима који се тичу саговорника.

ДСТ.1.1.12. Саопштава саговорнику основне информације о себи и најближем окружењу (породица, кућни љубимци, место становања, школа, хоби).

ДСТ.1.1.13. Најједноставнијим језичким средствима тражи од саговорника одређени предмет.

ДСТ.1.1.14. Најједноставнијим језичким средствима, уз употребу увежбаних фраза, именује и описује људе и ствари из свог непосредног окружења или везане за лична искуства.

ДСТ.1.1.15. Поставља најједноставнија питања природе (о блиским темама, потребама, интересовањима, предметима у нечијем поседу) и одговара на слична питања саговорника.

ДСТ.1.1.16. Најједноставнијим језичким средствима саопштава шта воли, а шта не и поставља иста/таква питања саговорнику.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ДСТ.1.1.17. Пише најједноставније податке о себи и лицима из свог блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама.

ДСТ.1.1.18. Пише најкраће и најсажетије белешке о информацијама од непосредног личног интереса (нпр. списак за куповину).

ДСТ.1.1.19. Писаним путем доставља информације о себи или тражи информације о другима.

ДСТ.1.1.20. Пише кратке и једноставне поздраве и поруке (као СМС, путем електронске поште или социјалне мреже).

ДСТ.1.1.21. Повезује неколико кратких исказа у везани текст о блиским темама.

МЕДИЈАЦИЈА

ДСТ.1.1.22. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао јавних натписа и краћих текстова опште информативне

природе (плаката, транспарента, јеловника...).

ДСТ.1.1.23. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког усменог исказа на страном језику.

ДСТ.1.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и најопштији садржај кратког писаног текста на страном језику.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ДСТ.1.2.1. Препознаје и разумљиво изговара једноставније гласове и најчешће гласовне групе и познаје основне интонацијске схеме (нарочито упитну).

ДСТ.1.2.2. Правилно записује познату лексику.

ДСТ.1.2.3. Познаје и/или користи ограничени број правилних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру научног репертоара језичких средстава.

ДСТ.1.2.4. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за обављање основних комуникативних активности.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ДСТ.1.3.1. Познаје основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода).

ДСТ.1.3.2. Зна за регије и државе у којима се страни језик користи као већински.

ДСТ.1.3.3. Познаје најзначајније историјске догађаје циљних култура.

ДСТ.1.3.4. Познаје неколико најпознатијих историјских и савремених личности циљних култура; наводи и на матерњем језику даје основне податке о некој личности из циљних култура за коју показује интересовање.

ДСТ.1.3.5. Познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на средњем нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ДСТ.2.1.1. Разуме фреквентне речи и изразе као главне носиоце значења у кратким саопштењима на блиске теме.

ДСТ.2.1.2. Разуме једноставније поруке личне природе.

ДСТ.2.1.3. Разуме једноставнија упутства и поступа у складу с њима.

ДСТ.2.1.4. Разуме краћа саопштења и питања која се односе на блиску и познату тематику.

ДСТ.2.1.5. Разуме предмет краће усмене интеракције о личним и породичним стварима, непосредном друштвеном окружењу, природној средини.

ДСТ.2.1.6. Разуме спорији, јасно артикулисани монолошки исказ од неколико реченица, уз одговарајуће паузе и понављања.

ДСТ.2.1.7. Разуме основни смисао кратких телевизијских емисија (или других аудио-визуелних записа) о познатим темама, с предвидљивим информацијама, уколико се говори споро и разговетно.

ДСТ.2.1.8. Разуме појединачне речи, једноставне фразе и предвидљиве конструкције у модерној музици.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ДСТ.2.1.9. Разуме краће поруке личне природе са неколико суштинских информација (писма, мејлови итд.)

ДСТ.2.1.10. Разуме најједноставније савете и упутства која се тичу непосредних потреба (оријентација у простору, употреба апарата, правило игре), праћена визуелним елементима.

ДСТ.2.1.11. Разуме општи смисао и најважније информације у једноставнијим информативним текстовима (новинске вести, брошуре, проспекти, кратке репортаже, кратки прилози на друштвеним мрежама), с блиском тематиком и предвидљивим порукама.

ДСТ.2.1.12. Разуме општи садржај различитих врста нелинеарних интернет текстова, прилагођених узрасту и интересовањима.

ДСТ.2.1.13. Разуме најопштији смисао једноставних прозних и поетских текстова прилагођених узрасту и интересовањима.

ДСТ.2.1.14. Разуме општи смисао једноставнијих текстова модерне музике.

ДСТ.2.1.15. Разуме садржај једноставних рекламних порука уколико не садрже игру речи или неко конотативно/скривено/метафорично значење.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ДСТ.2.1.16. Успева да на кратко поведе и/или одржи разговор на блиске и познате теме.

ДСТ.2.1.17. У оквиру размене информација са саговорником о темама од непосредног личног интереса повезује неколико реченица у смислену целину.

ДСТ.2.1.18. На једноставан начин тражи од саговорника предмет, објашњење, услугу.

ДСТ.2.1.19. Једноставним средствима описује или представља људе, предмете у свакодневној употреби, места, уобичајене активности.

ДСТ.2.1.20. Поставља једноставнија питања о темама које одговарају његовим интересовањима (слободно време, хоби, школа, породица, другови) и одговара на слична питања саговорника.

ДСТ.2.1.21. Исказује допадање и недопадање, слагање и неслагање.

ДСТ.2.1.22. Размењује основне информације о плановима и обавезама.

ДСТ.2.1.23. Формулише љубазне молбе и извињења.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ДСТ.2.1.24. Пише краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама.

ДСТ.2.1.25. Писменим путем тражи или преноси детаљнија обавештења и податке личне природе.

ДСТ.2.1.26. Пише једноставне поруке (у личном обраћању) и објаве (на социјалним мрежама), као и кратка писма пријатељима и познаницима да би изразио захвалност, извињење и слично.

ДСТ.2.1.27. Пише кратке текстове на блиске теме у којима описује себе, своју породицу и окружење, користећи фреквентне кохезивне елементе.

МЕДИЈАЦИЈА

ДСТ.2.1.28. На матерњем језику преноси саговорнику општи смисао и појединачне информације краћих и једноставнијих писаних текстова опште информативне природе.

ДСТ.2.1.29. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег усменог исказа.

ДСТ.2.1.30. На матерњем језику саопштава основну тему и најважније информације краћег писаног текста.

ДСТ.2.1.31. На страном језику саопштава туристима најједноставније информације коју су тражили од трећег лица (назив улице, број линије у градском саобраћају, цену).

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ДСТ.2.2.1. Препознаје и разумљиво изговара већину гласова и гласовних група, уз одређена прозодијска ограничења (акценти, интонација, дужина).

ДСТ.2.2.2. Исправно записује фреквентне и увежбане краће речи, познаје и примењује одређен број основних правописних правила.

ДСТ.2.2.3. Познаје и/или користи једноставније граматичке елементе и конструкције.

ДСТ.2.2.4. Поседује ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних

активности и потреба.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ДСТ.2.3.1. Разуме и описује сличности и разлике у свакодневном животу (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разанода).

ДСТ.2.3.2. Познаје основне елементе у области умећа живљења (начин обраћања и поздрављања, тачност, конвенције и сл.).

ДСТ.2.3.3. Препознаје најкритичније обрасце понашања које је непримерено/ неприкладно у контексту циљних култура.

ДСТ.2.3.4. Препознаје најчешће стереотипе у вези са својом и циљним културама.

ДСТ.2.3.5. Познаје основне одлике регија и држава у којима се страни језик користи као већински.

ДСТ.2.3.6. Познаје животне услове који владају у појединим екосистемима света (клима, географске одлике и сл.) где се користи страни језик.

ДСТ.2.3.7. Препознаје да постоји повезаност појава из прошлости са појавама из садашњости циљних култура.

ДСТ.2.3.8. Представља и укратко описује на циљном језику неколико познатих личности и појава из циљних култура, као и оне за које показује интересовање.

Следећи искази описују шта ученик/ученица зна и уме на напредном нивоу.

1. ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

РАЗУМЕВАЊЕ ГОВОРА

ДСТ.3.1.1. Разуме саопштења, упутства, молбе итд. које се тичу његових потреба и интересовања.

ДСТ.3.1.2. Разуме основни смисао и главне информације из разговора двоје или више (са)говорника, уколико се говори разговетно и умереним темпом.

ДСТ.3.1.3. Разуме кратко и једноставно монолошко излагање на узрасно адекватне и блиске теме, као и презентације праћене визуелним елементима.

ДСТ.3.1.4. Разуме основни смисао и главне информације радио и телевизијских емисија (или других аудио визуелних записа) о блиским темама, као и тему и основу поруку кратких телевизијских репортажа и документарних филмова помажући се визуелним информацијама.

ДСТ.3.1.5. Разуме општи смисао и фреквентне фразе и изразе једноставнијих текстова модерне музике.

РАЗУМЕВАЊЕ ПИСАНОГ ТЕКСТА

ДСТ.3.1.6. Разуме општи смисао и релевантне информације на блиске теме у порукама, писмима, мејловима.

ДСТ.3.1.7. Разуме једноставнија упутства у вези с личним потребама и са сналажењем на јавним местима.

ДСТ.3.1.8. Разуме општи смисао и појединачне информације у узрасно примереним информативним текстовима различитих врста и разноврсне тематике, примерене узрасту.

ДСТ.3.1.9. Разуме општи садржај и главне информације различитих врста нелинеарних интернет текстова, прилагођених узрасту и интересовањима.

ДСТ.3.1.10. Разуме информације, главне идеје и поруке фикционалних прича и других форми из области књижевности за младе.

ДСТ.3.1.11. Разуме општи смисао и једноставније формулације у текстовима модерне музике.

ДСТ.3.1.12. Разуме смисао једноставнијих рекламних порука.

УСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ДСТ.3.1.13. Описује себе и околину, школски контекст и приватан живот, свакодневне навике, претходне и планиране активности и догађаје.

ДСТ.3.1.14. Поставља неколико повезаних питања у низу, на познате теме у вези са личним потребама, интересовањима, обавезама, жељама, уз евентуалну помоћ и понављање; одговара на слична питања саговорника.

ДСТ.3.1.15. Објашњава зашто му се нешто допада или не допада, зашто се слаже или не слаже, зашто воли или не; на једноставан начин износи и образлаже своје ставове и мишљење.

ДСТ.3.1.16. Објашњава оно што не разуме и тражи помоћ (вербалним и невербалним средствима).

ДСТ.3.1.17. Једноставним средствима пореди људе, ствари и појаве.

ДСТ.3.1.18. На једноставан начин и укратко излаже на задату тему или резимира краћи текст (прочитан или одслушан), делимично користећи и језичка средства која се у њему појављују.

ПИСАНО ИЗРАЖАВАЊЕ

ДСТ.3.1.19. Пише обична и електронска писма у којима с пријатељима и познаницима договара активности и једноставним језичким средствима обрађује/спомиње узрасно релевантне теме.

ДСТ.3.1.20. Саставља краће текстове од неколико повезаних реченица о себи, друштвеном и природном окружењу, аспектима приватног и школског живота.

ДСТ.3.1.21. На једноставан начин описује догађаје и обављене активности.

ДСТ.3.1.22. Пише кратке приче од понуђеног језичког материјала на узрасно адекватне теме.

ДСТ.3.1.23. На једноставан начин резимира или препричава краћи (прочитан или одслушан) текст, у извесној мери користећи и језичка средства која се у њему појављују.

МЕДИЈАЦИЈА

ДСТ.3.1.24. На матерњем језику саопштава основну тему и појединачне информације нешто опширнијег усменог исказа, примереног узрасту и интересовањима.

ДСТ.3.1.25. На матерњем језику преноси саговорнику тему, садржај и главне информације из краћих и једноставнијих писаних текстова (новинских и књижевних), примерених узрасту и интересовањима.

ДСТ.3.1.26. На страном језику саопштава једноставније информације добијене од трећег лица у вези с блиским комуникативним ситуацијама и познатим темама.

ДСТ.3.1.27. На матерњем језику преноси информације, упутства, молбе, савете и сл. добијене од трећег лица.

2. ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

ДСТ.3.2.1. Углавном коректно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у понеким тежим комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила, а евентуалне неправилности не угрожавају комуникацију.

ДСТ.3.2.2. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу (тако да не долази до неспоразума) и познаје и примењује фреквентна правописна правила.

ДСТ.3.2.3. Познаје и/или користи одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе и флексије именица, глагола, придева, прилога.

ДСТ.3.2.4. Користи фреквентне лексичке елементе који се односе на теме и ситуације из његовог непосредног искуства.

3. ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

ДСТ.3.3.1. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у различитим аспектима свакодневног живота и прихвата постојање разлика.

ДСТ.3.3.2. Разуме основне сличности и разлике између своје и циљних култура у области умећа живљења и прихвата постојање разлика; примењује неке основне елементе у области умећа живљења (нпр. начин обраћања и поздрављања).

- ДСТ.3.3.3. Разуме и избегава основне облике непримереног/неприкладног понашања у контексту циљних култура.
- ДСТ.3.3.4. Препознаје да постоји пристрасност у тумачењу културних појава и негује критичко мишљење у њиховом посматрању и разумевању.
- ДСТ.3.3.5. Познаје положај земаља у којима се користи страни језик.
- ДСТ.3.3.6. Познаје положај циљног језика у глобалном контексту и код нас.
- ДСТ.3.3.7. Познаје најтипичније представнике појединих екосистема света где се користи страни језик и доводи их у везу са одликама екосистема.
- ДСТ.3.3.8. Препознаје повезаност најважнијих појава из историје циљних култура и опште историје.
- ДСТ.3.3.9. Препознаје утицај неколико најзначајнијих личности и дела из друштвене и уметничке историје циљних култура у свету, које доводи у везу са друштвеним и уметничким појавама из наше историје и обрнуто.